

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНИХ ПРОБЛЕМ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**ОПИС ОРГАНІЗАЦІЇ
МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ
УКРАЇНИ В ХОДІ ВІДБИТТЯ ПОВНОМАСШТАБНОЇ
РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ
в період з 24.02.2022 року до 08.07.2023 року
(500 днів війни)**

За загальною редакцією начальника Головного управління
морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України
генерал-майора В. КЛОЧКОВА

Частина друга

КИЇВ – 2023

УДК 355/359: 36
О 61

Рекомендовано до друку науковою радою Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України (протокол №8 від 28серпня 2023 року).

Рецензент:

Стасюк В.В., доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри морально-психологічного забезпечення військ (сил) Національного університету оборони України

Авторський колектив: полковник Яцентюк В.М., полковник Чекалов В.В., полковник Мамедов Р.Ч., полковник Рудік С.М., полковник Калініченко Я.В., полковник Мороз В.М., полковник Романишин А.М.

О 61Опис організації морально-психологічного забезпечення ведення бойових дій Збройними Силами України в ході відбиття повномасштабної російської агресії в період з 24.02.2022 року до 08.07.2023 року(500 днів війни)/ За редакцією генерал-майора В. Ключкова.— К.: НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 261 с.

Матеріали опису допоможуть командирам (начальникам), фахівцям структур морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України отримати інформацію щодо досвіду організації і проведення заходів морально-психологічного забезпечення ведення бойових дій в ході відбиття повномасштабної російської агресії.

Вони отримають знання з досвіду практичної організації і проведення заходів морально-психологічного забезпечення бойової діяльності військ.

Призначений для командирів, офіцерів структур морально-психологічного забезпечення, науково-педагогічних працівників та курсантів вищих військових навчальних закладів.

УДК 355/359: 36

В описі використані фотоматеріали з мережі Інтернет.

**Науково-дослідний центр
 гуманітарних проблем
 Збройних Сил України, 2023**

ЗМІСТ

Вступ.....	11
Розділ 1 ПЕРША СТРАТЕГІЧНА ОБОРОННА ОПЕРАЦІЯ (24 лютого – квітень 2022 року).....	13
1.1. Повномасштабне російське вторгнення в Україну: склад угруповання військ рф на кордоні України станом на 22.02.2022 року.....	13
1.2. Система воєнно-політичної роботи у збройних силах російської федерації	17
1.2.1. Організація воєнно-політичної роботи у збройних силах російської федерації.....	26
1.2.2. Проблеми організації воєнно-політичної роботи в ході «спеціальної воєнної операції».....	33
1.3. Організація заходів морально-психологічного забезпечення дій Збройних Сил України.....	36
1.3.1. Стан моральної готовності та психологічної стійкості особового складу Збройних Сил України.....	36
1.3.2. Система управління силами і засобами морально- психологічного забезпечення.....	43
1.4. Інформаційно-пропагандистське забезпечення застосування Збройних Сил України.....	48
1.4.1. Організація інформаційно-пропагандистського забезпечення	48
1.4.2. Внутрішньо-комунікаційна робота з особовим складом.....	51
1.4.3. Організація інформаційного супроводу військ та контрпропагандистська робота.....	53
1.4.4. Забезпечення військ (сил) друкованими періодичними виданнями.....	56
1.4.5. Національно-патріотична та культурологічна робота.....	58
1.5. Психологічне забезпечення.....	65
1.5.1. Психогенні втрати.....	65
1.5.2. Надання психологічної допомоги особовому складу.....	68
1.5.3. Робота позаштатних груп контролю бойового стресу.....	70
1.6. Соціальна робота з військовослужбовцями та членами їх сімей.....	72
1.6.1. Організація соціальної роботи з військовослужбовцями та членами їх сімей.....	72
1.6.2. Соціальна робота з членами сімей полонених, поранених, загиблих та безвісти зниклих військовослужбовців.....	74
1.6.3. Питання евакуації родин військовослужбовців.....	77
Розділ 2 ДРУГА СТРАТЕГІЧНА ОБОРОННА ОПЕРАЦІЯ (травень – серпень 2022 року).....	83
2.1. Хід бойових дій у травні – серпні 2022 року.....	83

2.2.	Удосконалення системи морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України.....	89
2.2.1.	Організація першочергових заходів морально-психологічного забезпечення військ (сил).....	89
2.2.2.	Вплив негативних та позитивних чинників на моральну готовність і психологічну стійкість особового складу Збройних Сил України.....	91
2.3.	Інформаційно-пропагандистське забезпечення.....	94
2.4.	Психологічне забезпечення.....	102
2.4.1.	Організація професійно-психологічного відбору.....	102
2.4.2.	Впровадження системи психологічної підготовки.....	103
2.5.	Проведення соціальної роботи з військовослужбовцями та членами їх сімей.....	107
Розділ 3	СТРАТЕГІЧНА НАСТУПАЛЬНА ОПЕРАЦІЯ (вересень – грудень 2022 року).....	109
3.1.	Хід бойових дій у вересні – грудні 2022 року.....	109
3.2.	Удосконалення структури морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України.....	115
3.2.1.	Посилення практичної складової системи морально-психологічного забезпечення.....	115
3.2.2.	Заходи щодо покращення моральної готовності та психологічної стійкості особового складу.....	117
3.3.	Інформаційно-пропагандистське забезпечення.....	120
3.3.1.	Внутрішньо-комунікаційна робота та інформаційний супровід військ (сил).....	120
3.3.2.	Заходи підвищення мотивації військовослужбовців.....	124
3.3.3.	Забезпечення технічними засобами пропаганди.....	126
3.4.	Психологічне забезпечення.....	128
3.4.1.	Посилення практичної складової психологічного забезпечення на тактичному рівні.....	128
3.4.2.	Покращення укомплектованості посад офіцерів-психологів.....	129
3.4.3.	Удосконалення професійно-психологічного відбору.....	130
3.4.4.	Заходи психологічного відновлення та реабілітації військовослужбовців.....	131
3.5.	Соціальний супровід військовослужбовців та членів їх сімей.....	133
3.5.1.	Нові виклики системі соціальної роботи з військовослужбовцями та членами їх сімей.....	133
3.5.2.	Становлення системи соціального супроводу військовослужбовців та членів їх сімей.....	134
Розділ 4	ТРЕТЯ СТРАТЕГІЧНА ОБОРОННА ОПЕРАЦІЯ (січень – травень 2023 року).....	141
4.1.	Хід бойових дій у січні – травні 2023 року.....	141

4.2.	Організація морально-психологічного забезпечення у першому півріччі 2023 року.....	146
4.2.1.	Психологічне забезпечення.....	146
4.2.2.	Інформаційний супровід військ.....	156
4.2.3.	Соціальний супровід військовослужбовців та членів їх сімей.....	159
Розділ 5	РЕІНТЕГРАЦІЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, ЯКИЙ ПЕРЕБУВАВ У ПОЛОНІ.....	166
5.1.	Організація процесу реінтеграції особового складу Збройних Сил України, який перебував у полоні.....	166
5.2.	Мета та завдання процесу реінтеграції.....	168
5.2.1.	Функції та завдання системи реінтеграції.....	170
5.2.2.	Функції, завдання та склад групи реінтеграції.....	172
5.2.3.	Терміни та етапи проведення заходів реінтеграції.....	174
5.2.4.	Особливості організації процесу реінтеграції у Збройних Силах України.....	176
Розділ 6	ДІЯЛЬНІСТЬ УСТАНОВ, БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПІДПОРЯДКОВАНИХ ГОЛОВНОМУ УПРАВЛІННЮ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	179
6.1.	Центр морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України.....	179
6.1.1.	Діяльність високомобільних груп внутрішніх комунікацій.....	179
6.1.2.	Діяльність високомобільних груп внутрішніх комунікацій ідеологічної і моральної підтримки особового складу військових частин (підрозділів) «Альфа».....	181
6.1.3.	Діяльність високомобільних груп внутрішніх комунікацій оперативної психологічної допомоги (підтримки) особовому складу «Чарлі».....	182
6.1.4.	Діяльність високомобільних груп внутрішніх комунікацій забезпечення культурологічних потреб військовослужбовців «Браво».....	186
6.1.5.	Інформаційна робота у військах (силах).....	189
6.1.6.	Участь у підготовці особового складу центрів морально-психологічної підтримки.....	195
6.1.7.	Робота щодо створення Служби військового капеланства Збройних Сил України.....	196
6.1.8.	Проблемні питання в організації роботи високомобільних груп внутрішніх комунікацій.....	197
6.2.	Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України.....	198
Розділ 7	УКРАЇНСЬКИЙ КОНТРНАСТУП ПОЧИНАЄТЬСЯ (червень 2023 року –).....	219

Підсумки діяльності системи морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України, інших складових Сил оборони в ході збройної агресії російської федерації проти України протягом 2022 - першої половини 2023 років.....	221
Післямова.....	224
Додатки	225
Короткі відомості про авторів	259

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

А	– армія
АА	– армійська авіація
аемдб	– аеромобільний десантний батальйон
АТО	– антитерористична операція
АУВ	– автоматизація управління військами
АТО	– Антитерористична операція
ББМ	– бойова броньована машина
БМ	– бойова машина
БМП	– бойова машина піхоти
БпАК	– безпілотний авіаційний комплекс
БПЛА	– безпілотний літальний апарат
БТГр	– батальйонна тактична група
БТР	– бронетранспортер
бТрО	– батальйон територіальної оборони
ВВНЗ	– вищий військовий навчальний заклад
ВГВК	– високомобільна група внутрішніх комунікацій
ВЛК	– військово-лікарська комісія
ВМС	– Військово-Морські Сили
ВМФ	– військово-морський флот
ВО	– військовий округ
ВОС	– військово-облікова спеціальність
ВУП	– вогневе ураження противника
ВФ	– військове формування
ГШ	– Генеральний штаб
ДМС	– Державна міграційна служба
ДКНС	– Державний комітет з надзвичайного стану
«ДНР»	– «Донецька народна республіка»
ДПС	– Державна прикордонна служба
ДРГ	– диверсійно-розвідувальна група
ДРС	– диверсійно-розвідувальні сили
ДФС	– Державна фіскальна служба
ДШВ	– Десантно-штурмові війська
ЄС	– Європейський Союз
ЗКП	– запасний командний пункт
ЗМІ	– засоби масової інформації
ЗС	– Збройні Сили
ЗС України	– Збройні Сили України
ЗРВ	– зенітні ракетні війська
ЗРК	– зенітно-ракетний комплекс
ІВФ	– інші військові формування
ІССО	– інші складові Сил оборони
ІПЗ	– інформаційно-пропагандистське забезпечення

КМУ	– Кабінет Міністрів України
КОС	– Командування об'єднаних сил
КСВ	– командування Сухопутних військ
КСТрО	– Командування Сил Територіальної оборони
КПРС	– Комуністична партія Радянського Союзу
ЛБМ	– легкоброньована машина
«ЛНР»	– «Луганська народна республіка»
МВС	– Міністерство внутрішніх справ
МЗС	– Міністерство закордонних справ
МІП	– Міністерство інформаційної політики
МКК	– Міжвідомча координаційна комісія
МКЧХ	– Міжнародний Комітет Червоного Хреста
МО	– Міністерство оборони
МП	– Морська піхота
МПЗ	– морально-психологічне забезпечення
МПП	– морально-психологічна підготовка
МПС	– морально-психологічний стан
МТЗ	– матеріально-технічне забезпечення
НГ	– Національна гвардія
НЗФ	– не передбачені законом збройні формування
НПС	– нервово-психічна стійкість
оаебр	– окрема аеромобільна бригада
ОБСЄ	– Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОВТ	– озброєння та військова техніка
огпбр	– окрема гірсько-піхотна бригада
омбр	– окрема механізована бригада
ООН	– Організація Об'єднаних Націй
ООС	– Операція об'єднаних сил
ООШ	– Об'єднаний оперативний штаб
ОР-1	– Оперативний резерв 1-ї черги
ОР	– операційний район
ОСУВ	– оперативно-стратегічне угруповання військ
отбр	– окрема танкова бригада
ОТУ	– оперативно-тактичне угруповання
ОУВ	– оперативне угруповання військ
ОШУ	– оперативний штаб управління
ОВУ	– органи військового управління
ПЗРК	– переносний зенітно-ракетний комплекс
ПсЗ	– психологічне забезпечення
ППО	– протиповітряна оборона
ППВ	– професійно-психологічний відбір
ПрО	– правоохоронні органи
ПС	– Повітряні Сили
ПТКР	– протитанкова керована ракета

ПТРК	– протитанковий ракетний комплекс
ПТСР	– посттравматичний стресовий розлад
ПУ	– пункт управління
РВіА	– ракетні війська і артилерія
РВК	– розвідувально-вогневий комплекс
РЕБ	– радіоелектронна боротьба
РНБО	– Рада національної безпеки і оборони
РОВ(с)	– російські окупаційні війська (сили)
РОС	– робота з особовим складом
РПГ	– ручний протитанковий гранатомет
РСЗВ	– реактивна система залпового вогню
РТВ	– радіотехнічні війська
рф	– російська федерація
ркр	– ракетний крейсер
РХБЗ	– радіаційний, хімічний, біологічний захист
РХБР	– радіаційна, хімічна, біологічна розвідка
СБУ	– Служба безпеки України
СВ	– Сухопутні війська
СПО	– суспільно-політична обстановка
СЗР	– Служба зовнішньої розвідки
СММ	– Спеціальна моніторингова місія
СНД	– Співдружність Незалежних Держав
ССО	– Сили спеціальних операцій
ТЦК та СП	– територіальний центр комплектування та соціальної підтримки
ТЗП	– технічні засоби пропаганди
ТОТ	– тимчасово окуповані території
ТрО	– територіальна оборона
ФПЗ	– фельд'єгерсько-поштовий зв'язок
ФСБ	– федеральна служба безпеки
ЧФ	– Чорноморський флот
фр	– фрегат
MAS	– MoralAssuranceSupport підтримка моральної впевненості

Війна в Україні показала те, що військові знали століттями, – моральний дух важливіший за будь-яку дорогу систему озброєння чи військову доктрину.

Війну, як відомо, ведуть люди, а не зброя. Найкраща технологія в світі марна без сили волі, щоб використовувати її. Дух формує нашу волю, а воля визначає наші дії. Все це разом забезпечить перемогу у війні.

Серед найбільш важливих проблем, які вирішуються командирами(начальниками) усіх рівнів, виділяється морально-психологічне забезпечення. Введене в бойові статuti, настанови та засади застосування ЗС України як самостійний вид, морально-психологічне забезпечення органічно вписується в загальну систему всебічного забезпечення застосування підрозділів ЗС України.

Морально-психологічне забезпечення – це один з видів всебічного забезпечення, який довів свою спроможність адаптуватися до умов війни, якісно і кількісно досягати позитивних результатів, розвиватися і бути гнучким до змін обстановки. Головним його результатом є стабільно високий морально-психологічний стан особового складу військових частин.

Події 500 днів повномасштабної війни виразно показали виняткову актуальність та необхідність глибокого осмислення проблем морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

Сформувані і максимально реалізувати моральні та психологічні можливості особового складу Збройних Сил, захистити його від негативного інформаційно-психологічного впливу противника в бойовій обстановці, мобілізувати особовий склад на вирішення бойових завдань може лише скоординована система морально-психологічного забезпечення, яка дозволяє здійснити вплив на психіку окремого воїна і морально-психологічний стан військових підрозділів.

Упродовж зазначеного періоду структури МПЗ пройшли складний шлях трансформації й розвитку, але, які б складні не були періоди їх функціонування, офіцери структур МПЗ під час виконання бойових завдань віддавали максимум своїх сил та енергії, проявляли креативність, використовували нові підходи в роботі щодо якісного виконання свого головного завдання - формування, підтримання та відновлення такого морально-психологічного стану особового складу ЗС України, який би дозволив виконувати завдання за призначенням. І з цим завданням вони впоралися.

Владислав КЛОЧКОВ
генерал-майор, начальник Головного управління
морально-психологічного забезпечення ЗС України

Основа нашої стійкості – люди. Звичайні люди. Звичайні Герої. Серед нас. З нами в строю. Усім, хто служить у лавах Збройних Сил та інших складових Сил оборони України, – повага і глибока вдячність. Усім, хто допомагає, підтримує, вірить – доземний уклін. Усім полеглим за свободу – Вічна Пам'ять і шана. Україна вистійть і переможе.

Валерій ЗАЛУЖНИЙ
генерал, Головнокомандувач
Збройних Сил України

ВСТУП

Досвід бойових дій щодо відбиття повномасштабної агресії російської федерації проти України яскраво демонструє, що ефективність застосування військ визначається не тільки формами та методами бойової підготовки особового складу, але й психологічними чинниками бойової діяльності, прогнозуванням поведінки бійця під час їх виконання, формуванням у період підготовки і підтримання належного морально-психологічного стану безпосередньо в бою, забезпеченням вчасного відновлення нормального функціонування психіки воїнів після впливу на неї надінтенсивного стресу.

Бойові дії переконливо підтверджують, що їх хід і результат значною мірою залежать від морально-психологічного чинника – специфічного вияву суспільної свідомості, що виражає ступінь моральної готовності й психологічної стійкості військовослужбовців і населення нашої держави переносити випробування війни й домагатися перемоги над агресором.

Ми вважаємо, що усвідомлення надзвичайної важливості, розуміння та всебічні знання структури, організації, управління, форм і методів здійснення морально-психологічного забезпечення підготовки та ведення бою (бойових дій) із урахуванням досвіду 500 днів відбиття повномасштабної російської агресії, є однією з найважливіших ділянок роботи командирів і заступників командирів з МПЗ (по РОС), особливо в ході війни за самобутнє існування Українського народу. Тому й постало питання описати досвід практичної діяльності відповідних структур, які на всіх етапах війни робили й роблять усе можливе для формування в особового складу якостей, необхідних для захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України.

Агресія, розв'язана росією проти України, висуває нові сучасні вимоги до бойової підготовки та застосування військ, морально-психологічного забезпечення, професійної підготовки офіцерських кадрів, їх теоретичної і методичної майстерності. Перед офіцерами всіх ланок військового управління постає складна проблема: мобілізувати зусилля військовослужбовців усіх категорій на ефективне виконання бойових завдань.

Російські військові мали намір взяти Київ протягом трьох днів, але не змогли досягти жодної із поставлених цілей в Україні. Кров, піт, сльози, незламність духу та сучасне західне озброєння. За 500 днів народилася нова українська армія – одна з найсильніших у світі.

За 500 днів – з 4-ї ранку 24 лютого 2022 року – Україна змінилася кардинально, вона вистояла і не розсипалась, провалила російські плани, довела усьому цивілізованому світові, що ми – воістину дозріла нація, згуртована і мужня, з сильною волею до супротиву та перемоги, а не якесь там «failedstate», неспроможна держава, як нас дехто називав і представляв.

Українські сили закріпили та утримали ініціативу, проводять контрнаступальні операції вздовж більшої частини лінії фронту, проте російські сили майже повністю зосереджені на спробах утримати окуповані ними українські землі. За допомогою Заходу Україна забезпечила свою незалежність, але стоїть перед критичним завданням звільнення стратегічно важливої території, яка все ще знаходиться під контролем росії.

Морально-психологічне забезпечення – це один із основних видів всебічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Воно складається з комплексу соціально-політичних, міжнародно-правових, організаційних, військово-соціальних, гуманітарно-освітніх і соціально-психологічних заходів, спрямованих на формування морально-психологічного стану військовослужбовців.

Досвід російсько-української війни однозначно довів необхідність існування єдиної для застосування збройних сил системи морально-психологічного впливу на особовий склад та населення країни. МПЗ у Силах оборони України, поряд з іншими видами забезпеченням, є об'єктивною необхідністю і чинником підтримання боєготовності та боєздатності підрозділів. І як будь-яке об'єктивне явище вимагає постійного вдосконалення. Вивчення та впровадження досвіду організації МПЗ застосування ЗС України здійснюється для виявлення закономірностей і тенденцій розвитку системи МПЗ та вироблення рекомендацій щодо її удосконалення.

За 500 днів Сили оборони України провели низку успішних операцій: змусили росіян втікати з півночі, звільнили о. Зміїний, Харківську область та правобережжя Херсонщини. А ще – потопили флагмана Чорноморського флоту, допомогли зацвісти «бавовні» в окупованому Криму, били по Керченському мосту, аеродромах і складах боєприпасів далеко в глибині ворога... Все це для РФ стало шоком, холодним душем на розжарену голову: катюзі – по заслугі!

500 днів війни... У представленому описі вперше здійснена спроба проаналізувати досвід морально-психологічного забезпечення ЗС України в ході відбиття повномасштабної російської агресії.

КОРОТКІ ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Владислав КЛОЧКОВ – генерал-майор, начальник Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Володимир ЯЦЕНТЮК – полковник, заступник начальника Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Валерій ЧЕКАЛОВ – полковник, начальник відділу планування морально-психологічного забезпечення – заступник начальника управління організації морально-психологічного забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Рустам МАМЕДОВ – полковник, начальник управління психологічного забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Сергій РУДІК – полковник, начальник управління внутрішніх комунікацій та інформаційного супроводу військ (сил) Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Ярослав КАЛІНІЧЕНКО – полковник, начальник управління соціального супроводу Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України

Володимир МОРОЗ – полковник, начальник Науково-дослідного центру гуманітарних проблем ЗС України

Андрій РОМАНИШИН – полковник, заступник начальника науково-дослідного відділу проблем гуманітарної політики Науково-дослідного центру гуманітарних проблем ЗС України, кандидат педагогічних наук, доцент

ОПИС
ОРГАНІЗАЦІЇ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ В ХОДІ
ВІДБИТТЯ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ В ПЕРІОД
З 24.02.2022 РОКУ ДО 08.07.2023 РОКУ
(500 ДНІВ ВІЙНИ)

За загальною редакцією Начальника Головного управління морально-
психологічного забезпечення Збройних Сил України
генерал-майора В.КЛОЧКОВА

Частина друга

Редактори:	полковник Яцентюк В.М., полковник Чекалов В.В., полковник Мамедов Р.Ч., полковник Рудік С.М. полковник Калініченко Я.В., полковник Мороз В.М., полковник Романишин А.М.
Коректор:	працівник ЗСУ Зарицька А.І.
Комп'ютерна верстка:	підполковник Ціпов'яз С.І.

Підписано до друку
Формат 60х90 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Arial. Офсетний друк
Ум. друк. арк. 20,13
Обл.-вид. арк. 16,95
Тираж прим.
Замовлення №

Видавець та виготовлювач –